

Pregled Dokumenta| Broj 71/09

Početna (/) / Dokumenti (/Docs/) / Službene novine Federacije BiH (/Docs/Drzavni)
/ Dokumenti pregled

Službene novine Federacije BiH, broj 71/09

Na temelju članka 76. Zakona o vodama ("Službene novine Federacije BiH", br. 70/06), federalni ministar okoliša i turizma, uz suglasnost federalnog ministra za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, donosi

PRAVILNIK

O MONITORINGU U PODRUČJIMA PODLOŽNIM EUTROFIKACIJI I OSJETLJIVIM NA NITRATE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovaj pravilnik propisuje minimalni obim i način monitoringa u područjima podložnim eutrofikaciji i osjetljivim na nitrate, koji se odnosi na identifikaciju i praćenje zagađenja uzrokovanog nitratima, odnosno nitratnim jedinjenjima, te fosfornim jedinjenjima, naročito iz poljoprivrednih izvora, kao i iz drugih točkastih i rasutih izvora.

II. MONITORING

Monitoring u svrhu utvrđivanja i revidovanja

Članak 2.

Na područjima podložnim eutrofikaciji i osjetljivim na nitrate obvezan je monitoring, koji obuhvata:

1. monitoring voda; i
2. monitoring aktivnosti.

Članak 3.

U svrhu utvrđivanja, te revidovanja postojećih i određivanja novih osjetljivih područja nadležna agencija za vodno područje će u trajanju od najmanje jedne godine vršiti praćenje parametara relevantnih za utvrđivanje osjetljivih područja, minimalno parametara navedenih u ovom pravilniku, za površinske tekućice, jezera i podzemne vode, prema Tabeli 1.

Uzorkovanje će se vršiti najmanje jednom mjesečno, a za površinske vode u vrijeme ekstremnih hidroloških uvjeta i češće, na način kako je prikazano u Tabeli 1. koja je prilog ovog pravilnika.

Monitoring u osjetljivim područjima

Članak 4.

Institucija nadležna za organiziranje monitoringa će za vodno područje u svojoj nadležnosti izraditi i implementirati programe monitoringa kako bi se procijenila efikasnost mjera uspostavljenih u cilju smanjenja zagađenja uzrokovanog nitratima, odnosno nitratnim jedinjenjima, te fosfornim jedinjenjima, i to:

- površinskih tekućica, jezera i podzemnih voda prema tabeli 2,
- priobalne morske vode prema tabeli 3.

Članak 5.

Uzorkovanje i metode analiza uzoraka za parametre iz ovog pravilnika, način obrade podataka, izvještavanje, vrši se na način koji to reguliše propis iz članka 43. stavak 1. točka 6. Zakona o vodama, odnosno odgovarajućim važećim zakonskim aktom do donošenja navedenog pravilnika.

Mjerna mjesta

Članak 6.

Mjesta za monitoring biraju se kako slijedi:

- za vode izložene pritisku jačeg točkastog izvora treba odrediti na svakom vodnom tijelu dovoljan broj mjernih točaka reprezentativnih za ocjenjivanje veličine i uticaja točkastog izvora. Za vode izložene pritisku više točkastih izvora mogu se izabrati reprezentativne točke za monitoring radi ocjenjivanja veličine i uticaja tih pritisaka u cjelini,
- za vode ugrožene jakim difuznim izvorom, dovoljno mjernih točaka sa izborom reprezentativnih vodnih tijela za ocjenu veličine i uticaja pritisaka iz difuznih izvora.

Članak 7.

U cilju definisanja uticaja točkastih izvora obvezujuća mjerna mjesta su uzvodno i nizvodno od tačkastog izvora.

U cilju definisanja uticaja rasutih izvora potrebno je, između ostalog:

- uspostaviti određeni broj mjernih mjesta na vodotocima koji dreniraju nerazvijena (prirodna) područja sa tipičnim vegetacionim pokrivačem;
- uspostaviti određeni broj mjernih mjesta na vodotocima koji dreniraju intenzivno obrađivane poljoprivredne površine.

Konačni broj mjernih mjesta odredit će se u zavisnosti od veličine pojedinih osjetljivog područja, njegove konfiguracije, te ostalih lokalnih uvjeta.

Članak 8.

Minimalni broj mjernih mjesta za jezero je tri (ulaz i izlaz i sredina).

Temperaturu, pH vrijednost, koncentraciju kisika, rastvoreni fosfor, ukupni fosfor, amonijak, nitrate, i primarnu produkciju treba mjeriti u više točaka po profilu i dubini kako bi se dobili odgovarajući podaci o prostornoj distribuciji ovih parametara.

Članak 9.

Vlasnik, odnosno operator objekta sa ispuštanjem otpadne vode u osjetljivo područje, dužan je uspostaviti monitoring otpadne vode i monitoring efluenta i o tome podatke dostavljati nadležnoj agenciji za vodno područje, na način propisan vodnim aktom iz Zakona o vodama.

Obvezujući parametri monitoringa iz stavka 1 su: količina otpadne vode, sadržaj jedinjenja fosfora i nitroгена, BPK/KPK i temperatura vode.

Monitoring tehnoloških otpadnih voda (frekvencija i mjesta uzorkovanja i mjerenja količina) otpadnih voda, osobito kod subjekata sa diskontinuiranim ispuštanjem otpadnih voda, mora biti uspostavljen tako da daje pravu sliku o njihovom uticaju na osjetljivo područje.

Frekvencija, mjesta uzorkovanja i mjerenja količina, odredit će se, sukladno tehnološkim procesima, za svaki subjekt pojedinačno u vodnoj dozvoli.

Monitoring kvaliteta otpadne vode i efluenta sa postrojenja za prečišćavanje otpadne vode može vršiti samo ovlaštena laboratorija.

Monitoring aktivnosti

Članak 10.

Monitoring aktivnosti predstavlja praćenje onih aktivnosti unutar područja podložnog eutrofikaciji i osjetljivog na nitrate koje utiču ili mogu uticati na promjenu sadržaja jedinjenja nitroгена i fosfora u vodi, odnosno povećati ili smanjiti indeks trofičnosti.

Članak 11.

Monitoring aktivnosti podrazumijeva:

1. uspostavu, od strane nadležne Agencije za vode, vodnih katastara za predmetno područje;
2. uspostavu, od strane ministarstva nadležnog za okoliš, registra emisija za predmetno područje;
3. uspostavu evidencije aktivnosti (planirane i izvršene), a koje se odnose na građenje objekata, putne i druge i infrastrukture, šumarske i poljoprivredne radove, ostale privredne aktivnosti;
4. kontinuirano praćenje realizacije planiranih aktivnosti, kao i aktivnosti koje se realizuju bez prethodno pribavljenih dozvola (nelegalni radovi).

Članak 12.

Podatke iz registra emisija iz točke 2. prethodnog članka ministarstvo nadležno za okoliš ažurira jednom godišnje i stavlja na raspolaganje svim zainteresiranim stranama putem svoje zvanične web stranice.

Članak 13.

Evidencije iz točke 3. članka 11. dužni su uspostaviti za predmetno područje svi organi uprave, svako iz svoje nadležnosti.

Uspostavljena evidencija uredno se ažurira i jednom godišnje dostavlja nadležnoj Agenciji za vode, a po potrebi ili na zahtjev i češće.

Članak 14.

Kontinuirano praćenje aktivnosti na predmetnom području vrše nadležne Agencije.

Agencije kopije predmeta o navedenim aktivnostima na predmetnom području dostavljaju nadležnoj Inspekciji za vode.

III. IZVJEŠTAVANJE

Analiza rezultata monitoringa

Članak 15.

Agencije za vode nadležne su za objedinjavanje podataka dobijenih monitoringom voda i monitoringom aktivnosti.

Agencije će na osnovu objedinjenih podataka oba monitoringa utvrditi postojanje relacija između aktivnosti na području i promjena kvaliteta voda, te o tome sačiniti odgovarajući izvještaj. Izvještaj će sadržavati i prijedloge za korekcije planiranja korištenja zemljišta, korekcije mjera zaštite, zabrana i ograničenja na predmetnom području.

Predložene korekcije mogu se odnositi na uspostavu strožijeg, uspostavu blažeg ili zadržavanje istog režima zaštite, zabrane i ograničenja.

Članak 16.

Izvještaj o analizi rezultata oba monitoringa i prijedloge eventualnih korekcija Agencije će jednom godišnje, a po potrebi i češće, dostavljati ministarstvu nadležnom za vode ministarstvu nadležnom za okoliš.

IV. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 17.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Sastavni dio ovog Pravilnika su tabele 1., 2., i 3., koje se nalaze u prilogu.

Broj 04-23-554/08-3
5. studenoga 2009. godine
Sarajevo

Ministar
Dr. sc. **Nevenko Herceg**, v. r.

Parametar	Koncentracija	Minimalni procenat redukcije (1)	Metode i mjerenja
Ukupni fosfor	2 mgP/l (od 10 000 do 100 000 ES) 1 mgP/l (više od 100 000 ES)	80 %	Molekularna absorbcija spektofotometrom
Ukupni nitrogen (2)	15 mgN/l (od 10 000 do 100 000 ES) 10 mgN/l (više od 100 000 ES) (3)	70-80 %	Molekularna absorbcija spektofotometrom

(1) Smanjenje u odnosu na influent.

(2) Ukupni nitrogen predstavlja: sumu ukupnog nitrogena po Kjeldahl-u (organski N i NH_3), nitratnog ($\text{NO}_3\text{-N}$) i nitritnog ($\text{NO}_2\text{-N}$) nitrogena.

Izvori:

- Direktiva o urbanim otpadnim vodama (91/271/EEC)
- Direktiva o nitratima sa poljoprivrednih zemljišta (91/676/EEC)
- CIS vodič za primjenu ODV broj 7
- Uredba o emisiji snovi pri odvajanju otpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav, Uradni list RS št. 35/96 i 90/98
- Uredba o spremembah i dopolnitev uredbe o emisiji snovi pri odvajanju otpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav, Uradni list RS št. 31/01

Tabela 1. Granične vrijednosti za utvrđivanje trofičnosti za tekućice

Parametar	Jedinica mjere	Vrijednost
Ukupni fosfor izražen kao P	mg/l	>0,25
Ortofosfati izraženi kao (PO ₄ ³⁻)	mg/l	>0,4
ili kao PO ₄ - P	mg/l	>0,13
Amonijak izražen kao (NH ₄ ⁺)	mg/l	>0,6
ili kao NH ₄ -N	mg/l	>0,47
Nitrati izraženi kao (NO ₃ ⁻)	mg/l	>9,0
ili kao NO ₃ -N	mg/l	>2,0

Tabela 2. Granične vrijednosti za utvrđivanje trofičnosti za stajaćice i polistajaćice

Tabela 3. Potrebni nivo tretmana prikupljenih otpadnih voda u zaštićenom području

Ekvivalentnih stanovnika	do 2 000	2 000 - 10 000	10 000–15 000	15 000–150 000	preko 150 000
Osjetljiva područja	Ako je kanalisano Odgovarajući tretman	Kanalisanje Sekundarni tretman (*)	Kanalisanje Napredni (tercilarni) tretman	Kanalisanje Napredni (tercilarni) tretman	Kanalisanje Napredni (tercilarni) tretman
(*)	Odgovarajući tretman ako se ispušta u priobalne vode				

Tabela 4. Zahtjevi za kvalitet efluenta sa postrojenja za prečišćavanje gradskih otpadnih voda

Primjenjuju se ili vrijednosti date za pojedine parametre ili procenat smanjenja.

Parametar	Koncentracija	Minimalni procenat redukcije (1)	Metode i mjerenja
Biohemijska potrošnja kiseonika (BPK ₅ na 20 °C), bez nitrifikacije (2)	25 mgO ₂ /l	70 do 90 % 40	Homogenizirani, nefiltrirani, neistaloženi uzorak. Određivanje rastvorenog kisika prije i nakon 5 dana inkubacije na 20 °C ± 1 °C i u potpunom mraku. Dodavanje nitrifikacijskog inhibitora.
Hemijska potreba za kisikom (HPK)	125 mgO ₂ /l	75 %	Homogenizirani, nefiltrirani, neistaloženi uzorak. Kalijum dihidromatna metoda

Hvala što ste naš pretplatnik. Koristite pogodnosti koje dobijate pretplatom.

O nama

Javno preduzeće Novinsko-izdavačka organizacija SLUŽBENI LIST BOSNE I HERCEGOVINE. Sva prava pridržana. 2014

Adresa

Džemala Bijedića 39/III
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Email: sllist@sllist.ba
(<mailto:sllist@sllist.ba>)

Kontakti

Centrala

Tel: 033/722-030

Email (<mailto:info@sllist.ba>)

Uredništvo

Tel: 033/722-038

Prodaja

Tel: 033/722-079

Oglasni Email (<mailto:info@sllist.ba>)

odjel

Tel: 033/722-049 i 033/722-050, Fax:

Email (mailto:urednistvo@slist.ba)

Pravna služba

Tel: 033/722-051

Email (mailto:info@slist.ba)

Računovodstvo

Tel: 033/722-045, Fax: 033/722-046

Email

(mailto:racunovodstvo@slist.ba)

Pretplata

Tel: 033/722-054

Email (mailto:pretplata@slist.ba)

Ekspedit

Tel: 033/722-041

Email (mailto:info@slist.ba)

033/722-074

Email (mailto:oglasia@slist.ba)

Tehnički sekretar

Tel: 033/722-061, Fax: 033/722-064

Ured direktora

Tel: 033/722-061

Komercijala

Tel: 033/722-042